

ЗМІНИ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ

О. ШЕРЕМЕТЬЄВА, магістр

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Розглядаючи молодіжну політику в умовах децентралізації влади, необхідно насамперед дати визначення терміну «децентралізація». Слід зазначити, що це питання було ґрунтовно досліджено Ж. Веделем. Децентралізація, на його думку, полягає у передаванні владних повноважень не державним службовцям і органам, що представляють центральну владу, а іншим органам, що не знаходяться в ієрархічному підпорядкуванні останній, переважно, які обрані населенням [1].

Так, американський фінансовий аналітик Джеймс Шуров'єскі зазначає: «Сила децентралізації полягає в тому, що з одного боку вона стимулює незалежність і спеціалізацію, а з іншого – дозволяє людям координувати свої дії і вирішувати складні проблеми. Суттєвий недолік децентралізованої системи – відсутність гарантій того, що цінна інформація, отримана в одній частині системи стане всезагальним надбанням» [2 с. 84]. При цьому автор застерігає, що «створити децентралізовану систему не так просто, а ще важче її підтримувати. Крім того, децентралізація дуже легко перетворюється в дезорганізацію» [2 с. 87]. Таким чином, у проведенні реформи щодо децентралізації влади з реальною передачею повноважень місцевому самоврядуванню існує багато проблем, ризиків та перешкод. Але, як правильно зазначає О. Скрипнюк, «альтернативи децентралізації немає, бо саме здійснення успішної децентралізації влади є запорукою ефективного територіального розвитку та забезпечення справжнього народовладдя в Україні» [3 с. 24]. Результатом реформи в Україні має стати формування нової демократичної моделі.

Отже, децентралізація є однією з форм розвитку демократії, що одночасно зберігає єдність держави та її інститутів і розширює можливості місцевого самоврядування. Вона має на меті активізувати населення для забезпечення власних потреб, звужити сферу державного впливу на суспільство, зменшити видатки на утримання держапарату. Цей процес сприяє прямому народовладдю, адже передбачає передачу управління ряду справ локального рівня безпосередньо в руки зацікавлених осіб. Таким чином, децентралізація сприяє побудові громадянського суспільства. Повна децентралізація влади – процес доволі складний і тривалий, але необхідний для формування

самостійних та дієздатних територіальних громад. На сьогодні перед Україною стоїть завдання створення власної моделі децентралізації спрямованої на тісну співпрацю з молоддю. Дана модель обов'язково має включати:

- необхідну інфраструктуру молодіжної політики, у тому числі її організаційне та фінансове забезпечення;
- забезпечення діяльності молодіжних центрів і молодіжних працівників;
- розвиток інститутів громадянського суспільства;
- міжгалузеву та міжсекторальну взаємодію у молодіжній роботі;
- оцінювання ефективності молодіжної роботи і звітування перед громадою про стан роботи з молоддю;
- забезпечення умов молодіжної участі та молодіжного громадського контролю [4].

Слід зауважити, що у процесі децентралізації влади в Україні доцільно враховувати досвід розвитку демократії європейських країн, що засвідчує важливе значення участі молодих людей в процесі ухвалення рішень і діяльності на місцевому і регіональному рівні. Принципи формування молодіжної політики на рівні громади та основні молодіжні пріоритети визначені переглянутою Європейською хартією про участь молоді в місцевому та регіональному житті (2003 р.):

- участь молоді в суспільному житті на місцевому і регіональному рівні повинна стати частиною загальної політики залучення громадян у суспільне життя;
- галузева політика повинна містити молодіжний вимір, у зв'язку із цим місцеві і регіональні органи влади мають дотримуватися положень Хартії і забезпечувати на практиці різні форми участі, які визначатимуться за погодженням і спільно з молодими людьми та їх представниками;
- проголошені в Хартії принципи та різні форми участі стосуються всіх молодих людей без дискримінації [5].

Молодіжна політика в Україні до останнього часу регулювалася та адмініструвалася державними органами, завдання молодіжної політики, форми роботи, обсяги і напрями фінансування формувалися адміністративним шляхом. Процес децентралізації влади переміщує акцент з централізованого управління на місцеве самоврядування, визначає пріоритет громадського залучення та соціальної активності молоді, формує новий підхід організації діяльності [5].

Ефективність молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації значною мірою залежить від єдності та скоординованості дій виконавчої влади, місцевого самоврядування і молодіжного представництва. Метою реформи децентралізації є розбудова громадянського суспільства за активної участі молоді, підвищення до середньоєвропейського рівня залученості молоді до активного

громадського життя. Завдання реформи децентралізації – це підвищення мобільності молоді (понад 50 % молоді відвідують інші регіони України та країни ЄС), упровадження європейських норм і стандартів у молодіжній політиці, створення нових інструментів громадянської освіти, розвиток національних і місцевих ініціатив молоді [5].

Основні принципи реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації:

– молодіжна активність – саме молодь має бути суб'єктом молодіжної роботи, завдання державної системи управління – створити умови для залучення молоді до розробки і реалізації молодіжної політики;

– обґрунтованість – враховує реальний стан і потреби державної системи та громадських інституцій, ґрунтується на потребах і прагнення української молоді;

– відповідність – впроваджує механізми молодіжної роботи на державному та регіональному рівнях відповідно до сучасних запитів і можливостей;

– узгодженість – побудова ефективної міжсекторальної та міжгалузевої взаємодії [6].

Для ефективного впровадження реформи децентралізації необхідно використовувати такі інструменти:

1. Програма національно-патріотичного (громадянського) виховання молоді на 2016 – 2020 роки
2. Програма «Молодь України 2016 – 2020 роки»
3. Міжнародна молодіжна співпраця:
4. Прозорість та ефективність використання бюджетних коштів [7].

Список використаних джерел:

1. Ведель Ж. Административное право Франции / Ж. Ведель ; пер. с франц. Л. М. Энтина. – М. : Прогресс, 1973. – 512 с.
2. Шуровьески Джеймс. Мудрость толпы. Почему вместе мы умнее, чем поодиночке, и как коллективный разум формирует бизнес, экономику, общество и государство / Джеймс Шуровьески ; пер. с англ. В. Н. Логвинова. – М. : И. Д. Вильямс, 2007. – 304 с.
3. Скрипнюк О. Децентралізація влади як чинник забезпечення стабільності конституційного ладу: теорія й практика [Електронний ресурс] / О. Скрипнюк // Віче: громадсько-політичний і теоретичний журнал. – 2015. – № 12. – С. 22 – 24. – Режим доступу : www.viche.info.
4. Модель реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації / Веб-сайт Ініціативи «Децентралізація». – Режим доступу : <https://decentralization.gov.ua/youth/molod-v-oth>.
5. Ярема О. Формування державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації // Молодіжна політика та молодіжна робота : матеріали II міжрегіональної наук.-практ. конф., 14 груд. 2017 р.,

м. Дніпро / за заг. ред. Є. І. Бородіна. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 114

с. – Режим доступу :

http://www.dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2017_12_14_material_dums.pdf.

6. Пеша І. Система молодіжної роботи в умовах децентралізації // Молодіжна політика та молодіжна робота : матеріали II міжрегіональної наук.-практ. конф., 14 груд. 2017 р., м. Дніпро / за заг. ред. Є. І. Бородіна.

– Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 114 с. – Режим доступу :

http://www.dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2017_12_14_material_dums.pdf.

7. 46. Сучасний стан і перспективи розвитку взаємодії молодіжних громадських організацій з органами публічної влади і об'єднаними територіальними громадами в умовах децентралізації / М. В. Канавець // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2018.

– Вип. 3 (38). – С. 116 – 128.